

**דו"ח שנתי של קרן השתלמות**

**2018**

**קרן ההשתלמות  
להנדסאים וטכנאים**

## דו"ח שנתי של קרן ההשתלמות

# קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים

### תוכן העניינים

|    |                                                                                               |
|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------|
| 4  | סקירת ההנהלה                                                                                  |
| 4  | מאפיינים כלליים של קרן ההשתלמות                                                               |
| 5  | ניתוח זכויות עמיתי הקרן                                                                       |
| 5  | יחס נזילות                                                                                    |
| 5  | משך חיים ממוצע של החיסכון                                                                     |
| 5  | שינוי במספר החשבונות                                                                          |
| 6  | ניתוח זכויות עמיתים                                                                           |
| 6  | ניתוח מדיניות ההשקעה                                                                          |
| 6  | ניהול סיכונים                                                                                 |
| 6  | סיכוני נזילות                                                                                 |
| 7  | סיכוני שוק                                                                                    |
| 7  | סיכון מדד וסיכון מטבע                                                                         |
| 8  | סיכון ריבית                                                                                   |
| 8  | פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות במכשירים הוניים                                            |
| 10 | סיכוני אשראי                                                                                  |
| 10 | פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים                                                                   |
| 11 | שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן                                                       |
| 12 | פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב סחירים ושאינם סחירים                             |
| 12 | סיכונים גיאוגרפיים                                                                            |
| 15 | הצהרת יו"ר דירקטוריון                                                                         |
| 16 | הצהרת מנכ"ל                                                                                   |
| 17 | הצהרת מנהל כספים                                                                              |
|    | דוח של הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי לפי תקנות החברות הממשלתיות (דוחות |
| 18 | נוספים בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי) התשס"ח - 2007                              |
| 19 | הצהרת מנכ"ל                                                                                   |
| 20 | הצהרת מנהל כספים                                                                              |
| 21 | דוח של הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי                                   |

# קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים

## סקירת ההנהלה לשנת 2018

### סקירת ההנהלה

#### מאפיינים כלליים של קרן ההשתלמות

א. קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים (להלן "הקרן"), מנוהלת על ידי החברה לניהול קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים בע"מ (להלן "החברה"). הקרן הינה קרן השתלמות. קוד הקרן הינו 520028556. הקרן פועלת לעמיתים שכירים אשר משתייכים לסקטור ההנדסאים וטכנאים (הנדסאי, טכנאי, שרטט, לבורנט, או מי שדורג הנדסאים וטכנאים).

#### מידע על בעלי המניות

| <u>שיעור האחזקה בהון המניות המונפק</u> |                 |              |               | <u>בעל המניות</u>   |
|----------------------------------------|-----------------|--------------|---------------|---------------------|
| <u>הנהלה ב'</u>                        | <u>הנהלה א'</u> | <u>הכרעה</u> | <u>רגילות</u> |                     |
|                                        | 100%            | 100%         |               | מדינת ישראל         |
|                                        |                 |              |               | הסתדרות ההנדסאים    |
| 100%                                   |                 |              |               | והטכנאים בישראל     |
|                                        |                 |              | 20%           | שנקמן זלמן ז"ל      |
|                                        |                 |              | 20%           | פורגס אליעזר, ז"ל   |
|                                        |                 |              | 20%           | קוזלובסקי אפרים ז"ל |
|                                        |                 |              | 20%           | גולדרינג גוטק, ז"ל  |
|                                        |                 |              | <u>20%</u>    | שרמייסטר ניסן, ז"ל  |
|                                        |                 |              | <u>100%</u>   |                     |

ב. החברה הוקמה ביום 13 ביולי 1970 במסגרת הסכמי שכר בסקטור הציבורי.

ג. הקרן מנהלת 3 מסלולי השקעה:

1. הנדסאים וטכנאים מסלול כללי – החל לפעול ביום הקמת הקרן. ראה סעיף ב לעיל.

קוד המסלול הינו 520028556-000000000000290-0290-000

2. הנדסאים וטכנאים מסלול אג"ח – החל לפעול ביום 6/1/09.

קוד המסלול הינו 520028556-000000000000290-1384-000

3. הנדסאים וטכנאים מסלול מניות – החל לפעול ביום 9/4/09.

קוד המסלול הינו 520028556-000000000000290-1318-000

ד. בשנת הדיווח לא התקיימו שינויים מהותיים בחברה שנבעו ממיזוגים, מכירות או רכישות.

## קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים סקירת ההנהלה לשנת 2018

ה. שיעורי ההפקדות מהשכר הם עד 7.5% מהמעביד ולפחות 2.5% מהעובד. הכספים מופרשים לקרן למטרות חסכון או השתלמות.

### ניתוח זכויות עמיתי הקרן

#### יחס נזילות

שיעור  
סכומים  
נזילים  
אחוזים

| מסלול                       | 31.12.2018 |
|-----------------------------|------------|
| הנדסאים וטכנאים מסלול כללי  | 88.75%     |
| הנדסאים וטכנאים מסלול אג"ח  | 93.94%     |
| הנדסאים וטכנאים מסלול מניות | 56.65%     |

### משך חיים ממוצע של החיסכון

משך חיים ממוצע  
של החיסכון  
שנים

| מסלול                       | 31.12.2018 |
|-----------------------------|------------|
| הנדסאים וטכנאים מסלול כללי  | 1.51       |
| הנדסאים וטכנאים מסלול אג"ח  | 1.34       |
| הנדסאים וטכנאים מסלול מניות | 1.75       |

חישוב זה משקף את הזמן הממוצע הדרוש כדי שכל העמיתים יגיעו לתום תקופת החיסכון.

### שינוי במספר החשבונות

| מספר חשבונות העמיתים* |               |               |                | סוג העמיתים<br>שכירים |
|-----------------------|---------------|---------------|----------------|-----------------------|
| לסוף<br>השנה          | נסגרו<br>השנה | נפתחו<br>השנה | לתחילת<br>השנה |                       |
| 18,253                | 2,198         | 727           | 19,724         |                       |

\*מספר החשבונות מחושב ע"י הבנק המתפעל כמספר העמיתים ברמת המעסיק הבודד.

## קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים סקירת ההנהלה לשנת 2018

### ניתוח זכויות עמיתים

ליום 31 בדצמבר 2018

| סך<br>נכסים, נטו | מספר<br>חשבונות |                   |
|------------------|-----------------|-------------------|
| באלפי<br>ש"ח     |                 |                   |
| 1,089,920        | 8,891           | חשבונות פעילים    |
| 1,126,037        | 9,362           | חשבונות לא פעילים |
| 2,215,957        | 18,253          | סה"כ              |

### ניתוח מדיניות ההשקעה

- א. מדיניות ההשקעה של הקרן מופיעה באתר האינטרנט של החברה המנהלת.  
ב. בשנה החולפת לא היו שינויים מהותיים בסעיפי ההשקעות השונים לעומת השנה הקודמת.

### ניהול סיכונים

מידע על מדיניות ניהול הסיכונים ראה פרק "בגורמי סיכון" בדוח עסקי תאגיד של החברה המנהלת.

### סיכוני נזילות

סיכון הנזילות נחלק לשני סיכונים עיקריים:

1. הסיכון להתגברות קצב המשיכות וההעברות לרמה שתקשה על הקופה לממש את נכסיה כדי לעמוד בהתחייבויותיה. לאור העובדה שהיקף נכסי הקופה קטן ומרבית הנכסים סחירים, אנו לא רואים סיכון נזילות מהותי.
2. הסיכון שנכסי הקופה אינם משוערכים באופן הולם כתוצאה מאי סחירות. גם בקשר לסיכון זה אנו סבורים שעבור הקופה מדובר בסיכון נמוך לאור השיעור הגבוה של נכסים סחירים.

### היחס בין הנכסים הסחירים והנזילים לבין סך הסכומים שהעמיתים בקופת הגמל רשאים למשוך

| שנים       | מסלול                       |
|------------|-----------------------------|
| 31.12.2018 | הנדסאים וטכנאים מסלול כללי  |
| 1.05       | הנדסאים וטכנאים מסלול אג"ח  |
| 1.06       | הנדסאים וטכנאים מסלול מניות |
| 1.76       |                             |

## קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים סקירת ההנהלה לשנת 2018

| מסלול                       | מח"מ<br>נכסים<br>שנים |
|-----------------------------|-----------------------|
| 31.12.2018                  |                       |
| הנדסאים וטכנאים מסלול כללי  | 0.13                  |
| הנדסאים וטכנאים מסלול אג"ח  | 0.04                  |
| הנדסאים וטכנאים מסלול מניות | -                     |

נתון זה משקף את הזמן הממוצע המשוקלל של זרם המזומנים מהוון (קרן וריבית).

ליום 31 בדצמבר 2018

| נזילות (בשנים)       | נכסים, נטו (באלפי ש"ח) | מסלול כללי | מסלול אג"ח | מסלול מניות |
|----------------------|------------------------|------------|------------|-------------|
| נכסים נזילים וסחירים | 1,970,378              | 95,183     | 3,260      |             |
| מח"מ של עד שנה       | 1,999                  | -          | -          |             |
| מח"מ מעל שנה         | 64,607                 | 710        | -          |             |
| אחרים                | 79,739                 | 93         | (12)       |             |
| סה"כ                 | 2,116,723              | 95,986     | 3,248      |             |

למידע נוסף על סיכון הנזילות של עמיתי הקופה ראה לעיל בפרק 2- "ניתוח זכויות עמיתי הקופה".

### סיכוני שוק

הסיכון להפסד כספי כתוצאה משינוי בשווי ההוון של נכסי ההשקעה המוחזקים כנגד כספי חסכון המנוהלים בקופה, הנובע משינויים במחירי השוק של ריביות, ניירות ערך, מטבעות וסחורות, וכן משינויים במדדים אחרים הנובעים משינויים במחירי השוק של כל אחד מהם.

### סיכון מדד וסיכון מטבע

| ליום 31 בדצמבר 2018 |                           |                      |           |                                                |
|---------------------|---------------------------|----------------------|-----------|------------------------------------------------|
| לא צמוד             | בהצמדה למדד המחירים לצרכן | במט"ח או בהצמדה אליו | סך הכל    |                                                |
| אלפי ש"ח            |                           |                      |           |                                                |
| 965,171             | 452,926                   | 698,626              | 2,116,723 | <b>מסלול כללי</b>                              |
| סך נכסי המסלול, נטו |                           |                      |           |                                                |
| -                   | -                         | (225,781)            | (225,781) | חשיפה לנכסי בסיס באמצעות מכשירים נגזרים במונחי |
| 47,378              | 34,914                    | 13,694               | 95,986    | <b>מסלול אג"ח</b>                              |
| סך נכסי המסלול, נטו |                           |                      |           |                                                |
| 1,409               | -                         | 1,839                | #REF!     | <b>מסלול מניות</b>                             |
| סך נכסי המסלול, נטו |                           |                      |           |                                                |

## קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים סקירת ההנהלה לשנת 2018

### סיכון ריבית

| ניתוח רגישות לשינוי בשיעור הריבית |        | ליום 31 בדצמבר 2018           |
|-----------------------------------|--------|-------------------------------|
| -1%                               | +1%    |                               |
| אחוזים                            |        |                               |
| 2.72                              | (2.43) | תשואת תיק ההשקעות מסלול כללי  |
| 3.99                              | (3.62) | תשואת תיק ההשקעות מסלול אג"ח  |
| -                                 | -      | תשואת תיק ההשקעות מסלול מניות |

(1) ניתוח הרגישות ביחס לשינוי בעקום הריבית הינו גם ביחס למכשירים בריבית קבועה וגם ביחס למכשירים בריבית משתנה. ביחס למכשירים בריבית קבועה, החשיפה הינה ביחס לערך הפנקסני של המכשיר וביחס למכשירים בריבית משתנה, החשיפה הינה ביחס לתזרים המזומנים מהמכשיר הפיננסי. לצורך חישוב ניתוח הרגישות נלקח בחשבון שינוי בעקום הריבית מתחילת השנה גם לגבי נכסים שנרכשו במהלך השנה.

(2) ניתוח הרגישות כולל רק את הסעיפים שערכם מושפע באופן ישיר כתוצאה משינוי בשיעור הריבית. בהתאם לכך, לא מובאות בחשבון השפעות עקיפות של השקעות בנכסי חוב.

### פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות במכשירים הוניים

#### מסלול כללי

| ליום 31 בדצמבר 2018 |                        |           |               |                |             |               |
|---------------------|------------------------|-----------|---------------|----------------|-------------|---------------|
| נסחרות במדד ת"א 125 | נסחרות במדד מניות היתר | לא סחיר   | בחו"ל         | סה"כ           | % מסה"כ     |               |
| אלפי ש"ח            |                        |           |               |                |             |               |
| 70,683              | 1,269                  | -         | 1,201         | 73,153         | 23.89%      | ענף משק בנקים |
| 7,407               | 1,305                  | -         | -             | 8,712          | 2.85%       | ביטוח         |
| 793                 | 47                     | -         | 5,577         | 6,417          | 2.10%       | ביומד         |
| 17,794              | -                      | -         | 16,561        | 34,355         | 11.22%      | טכנולוגיה     |
| 42,867              | 3,510                  | 29        | 16,403        | 62,809         | 20.51%      | מסחר ושרותים  |
| 28,867              | 2,074                  | -         | 5,193         | 36,134         | 11.80%      | נדל"ן ובינוי  |
| 69,639              | 3,147                  | -         | 5,198         | 77,984         | 25.47%      | תעשייה        |
| 6,648               | -                      | -         | -             | 6,648          | 2.17%       | נפט וגז       |
| <b>244,698</b>      | <b>11,352</b>          | <b>29</b> | <b>50,133</b> | <b>306,212</b> | <b>100%</b> | <b>סך הכל</b> |

## קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים סקירת ההנהלה לשנת 2018

### מסלול אג"ח

| ליום 31 בדצמבר 2018       |                           |        |       |            |               |
|---------------------------|---------------------------|--------|-------|------------|---------------|
| נסחרות<br>במדד<br>ת"א 125 | נסחרות במדד<br>מניות היתר | בחוי"ל | סה"כ  | %<br>מסה"כ |               |
| אלפי ש"ח                  |                           |        |       |            |               |
| 966                       | -                         | 83     | 1,049 | 21.86%     | ענף משק       |
| 58                        | -                         | -      | 58    | 1.21%      | בנקים         |
| -                         | -                         | 72     | 72    | 1.50%      | ביטוח         |
| 283                       | 21                        | 514    | 818   | 17.05%     | ביומד         |
| 720                       | -                         | 692    | 1,412 | 29.43%     | טכנולוגיה     |
| 216                       | 25                        | -      | 241   | 5.02%      | מסחר ושרותים  |
| 804                       | 99                        | -      | 903   | 18.82%     | נדל"ן ובינוי  |
| 173                       | -                         | -      | 173   | 3.61%      | תעשייה        |
| -                         | -                         | 72     | 72    | 1.50%      | נפט וגז       |
| 3,220                     | 145                       | 1,433  | 4,798 | 100%       | אחר           |
|                           |                           |        |       |            | <b>סך הכל</b> |

### מסלול מניות

| ליום 31 בדצמבר 2018       |                           |        |       |            |               |
|---------------------------|---------------------------|--------|-------|------------|---------------|
| נסחרות<br>במדד<br>ת"א 125 | נסחרות במדד<br>מניות היתר | בחוי"ל | סה"כ  | %<br>מסה"כ |               |
| אלפי ש"ח                  |                           |        |       |            |               |
| 330                       | -                         | 26     | 356   | 21.68%     | ענף משק       |
| 22                        | -                         | -      | 22    | 1.34%      | בנקים         |
| -                         | -                         | 21     | 21    | 1.28%      | ביטוח         |
| 101                       | 7                         | 181    | 289   | 17.60%     | ביומד         |
| 243                       | -                         | 230    | 473   | 28.81%     | טכנולוגיה     |
| 71                        | 14                        | -      | 85    | 5.18%      | מסחר ושרותים  |
| 267                       | 36                        | -      | 303   | 18.45%     | נדל"ן ובינוי  |
| 63                        | -                         | -      | 63    | 3.84%      | תעשייה        |
| -                         | -                         | 30     | 30    | 1.83%      | נפט וגז       |
| 1,097                     | 57                        | 488    | 1,642 | 100%       | אחר           |
|                           |                           |        |       |            | <b>סך הכל</b> |



## קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים סקירת ההנהלה לשנת 2018

### סיכומי אשראי

הסיכון להפסד כספי כתוצאה מחדלות פירעון או ירידה באיכות האשראי של מנפיקי ניירות ערך, בעלי חוב בהלוואות, או צדדים לחוזה.

(1) חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם :

| ליום 31 בדצמבר 2018 |                          |           | מסלול כללי      |
|---------------------|--------------------------|-----------|-----------------|
| סה"כ                | שאינם סחירים<br>אלפי ש"ח | סחירים    |                 |
| 1,060,400           | 66,606                   | 993,794   | בארץ            |
| 54,602              | -                        | 54,602    | בחו"ל           |
| 1,115,002           | 66,606                   | 1,048,396 | סך הכל נכסי חוב |
|                     |                          |           | מסלול אג"ח      |
| 75,835              | 710                      | 75,125    | בארץ            |
| 5,145               | -                        | 5,145     | בחו"ל           |
| 80,980              | 710                      | 80,270    | סך הכל נכסי חוב |

### פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים

#### (א) נכסי חוב בארץ

| ליום 31 בדצמבר 2018 |            |                                                                 |
|---------------------|------------|-----------------------------------------------------------------|
| דירוג מקומי (*)     |            |                                                                 |
| אלפי ש"ח            |            |                                                                 |
| מסלול כללי          | מסלול אג"ח |                                                                 |
| 503,483             | 50,071     | נכסי חוב סחירים בארץ                                            |
|                     |            | אגרות חוב ממשלתיות                                              |
| 306,408             | 16,840     | אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב אחרים בדירוג : AA ומעלה           |
| 179,990             | 8,214      | BBB עד A                                                        |
| -                   | -          | נמוך מ-BBB                                                      |
| 3,913               | -          | לא מדורג                                                        |
| 993,794             | 75,125     | סך הכל נכסי חוב סחירים בארץ                                     |
|                     |            | נכסי חוב שאינם סחירים בארץ                                      |
|                     |            | אגרות חוב קונצרניות ופיקדונות בבנקים ובמוסדות פיננסיים בדירוג : |
| 11,121              | -          | AA ומעלה                                                        |
| 28,043              | 710        | BBB עד A                                                        |
| 13                  | -          | נמוך מ-BBB                                                      |
| 2,661               | -          | לא מדורג                                                        |
| 7,382               | -          | הלוואות לעמיתים                                                 |
| 17,386              | -          | הלוואות לאחרים                                                  |
| 66,606              | 710        | סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים בארץ                               |
| 1,060,400           | 75,835     | סך הכל נכסי חוב בארץ                                            |
| -                   | -          | נכסי חוב בדירוג פנימי                                           |

## קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים סקירת ההנהלה לשנת 2018

(\*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

### (ב) נכסי חוב בחו"ל:

| ליום 31 בדצמבר 2018 |            |
|---------------------|------------|
| דירוג בינלאומי (*)  |            |
| אלפי ש"ח            |            |
| מסלול כללי          | מסלול אג"ח |
| -                   | -          |
| 3,744               | 749        |
| 43,980              | 4,019      |
| 6,878               | 377        |
| -                   | -          |
| 54,602              | 5,145      |
| -                   | -          |
| -                   | -          |
| -                   | -          |
| -                   | -          |
| -                   | -          |
| -                   | -          |
| 54,602              | 5,145      |
| -                   | -          |
| -                   | -          |

נכסי חוב סחירים בחו"ל  
אגרות חוב ממשלתיות  
אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב אחרים בדירוג:  
AA ומעלה  
BBB עד A  
נמוך מ-BBB  
לא מדורג  
סך הכל נכסי חוב סחירים בחו"ל

נכסי חוב שאינם סחירים בחו"ל  
אגרות חוב קונצרניות ופיקדונות בבנקים  
ובמוסדות פיננסיים בדירוג:  
AA ומעלה  
BBB עד A  
נמוך מ-BBB  
לא מדורג  
הלוואות לעמיתים  
הלוואות לאחרים  
סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים בחו"ל

### סך הכל נכסי חוב בחו"ל

נכסי חוב בדירוג פנימי

(\*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

### שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים נקבע לרוב באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שיערי ההיוון מתבססים על התשואות של אגרות חוב ממשלתיות והמרווחים של אג"ח קונצרני כפי שנמדדו בבורסה לני"ע בת"א. שיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוטי מחירים ושערי ריבית להיוון הנכסים השונים. להלן ריבית ממוצעת משוקללת בגין כל אחת מקבוצות הדירוג:

| ליום 31 בדצמבר<br>2018 באחוזים | נכסי חוב שאינם סחירים<br>לפי דירוג (*): |
|--------------------------------|-----------------------------------------|
| 3.67                           | AA ומעלה                                |
| 1.69                           | A                                       |
| 8.50                           | נמוך מ-BBB                              |
| 7.45                           | לא מדורג                                |

## קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים סקירת ההנהלה לשנת 2018

(\*) המקורות לרמת הדירוג בישראל הינן חברות הדירוג "מעלות", "מדורג" ודירוג פנימי. נתוני חברת מדורג הועברו לסמלי הדירוג לפי מקדמי המרה מקובלים. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

### פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב סחירים ושאינם סחירים

| ליום 31 בדצמבר 2018 |                  |             |               |             |
|---------------------|------------------|-------------|---------------|-------------|
| ענף                 | מסלול כללי       |             | מסלול אג"ח    |             |
|                     | סכום             | %           | סכום          | %           |
|                     | אלפי ש"ח         | מסה"כ       | אלפי ש"ח      | מסה"כ       |
| בנקים               | 134,380          | 12.05%      | 4,623         | 5.71%       |
| ביטוח               | 16,931           | 1.52%       | 710           | 0.88%       |
| טכנולוגיה           | 11,132           | 1.00%       | 730           | 0.90%       |
| מסחר ושרותים        | 104,926          | 9.41%       | 5,062         | 6.25%       |
| נדל"ן ובינוי        | 247,025          | 22.15%      | 14,894        | 18.39%      |
| תעשייה              | 68,672           | 6.16%       | 3,392         | 4.19%       |
| נפט וגז             | 24,433           | 2.19%       | 1,497         | 1.85%       |
| אג"ח ממשלתי         | 503,483          | 45.16%      | 50,072        | 61.83%      |
| אחר                 | 4,020            | 0.36%       | -             | 0.00%       |
| <b>סך הכל</b>       | <b>1,115,002</b> | <b>100%</b> | <b>80,980</b> | <b>100%</b> |

### סיכונים גיאוגרפיים

הסיכון שנכסי הקופה אינם מפוזרים מבחינה גיאוגרפית מגדיל את החשש ממשבר מקומי שישפיע באופן מהותי על שווי הנכסים המנוהלים.

החשיפה הגיאוגרפית בטבלה הבאה כוללת דיווח עבור הנכסים השונים בהתאם למקום הסיכון הסופי, מדינה או אזור גיאוגרפי לפי הרלוונטיות. במקרים בהם לא ניתן לזהות את מקום החשיפה הסופית מדווחת החשיפה בהתאם למקום בו הונפק או נסחר הנכס. ע"פ חוזר 2018-9-10 בטבלה מוצגות רק מדינות אשר החשיפה אליהן הינה מעל 1% מסך נכסי המסלול.

## קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים סקירת ההנהלה לשנת 2018

### מסלול כללי

ליום 31 בדצמבר 2018

| אגרות חוב ממשלתיות | אגרות חוב קונצרניות | מניות   | תעודות סל | קרנות סל | קרנות נאמנות | השקעות אחרות | סה"כ חשיפה מאזנית | נגזרים במונחי דלתא | סה"כ      |
|--------------------|---------------------|---------|-----------|----------|--------------|--------------|-------------------|--------------------|-----------|
| אלפי ש"ח           |                     |         |           |          |              |              |                   |                    |           |
| 503,483            | 534,414             | 257,084 | -         | 44,854   | 2,380        | 145,549      | 1,487,764         | (225,781)          | 1,261,983 |
| -                  | 21,102              | 38,147  | 243,215   | 93,749   | -            | 38,568       | 434,781           | -                  | 434,781   |
| -                  | 4,860               | 5,153   | 20,894    | 8,037    | -            | -            | 38,944            | -                  | 38,944    |
| -                  | 26,375              | 5,828   | 53,267    | 57,637   | 8,725        | 3,402        | 155,234           | -                  | 155,234   |
| 503,483            | 586,751             | 306,212 | 317,376   | 204,277  | 11,105       | 187,519      | 2,116,723         | -225,781           | 1,890,942 |

ישראל  
ארה"ב  
גרמניה  
אחר  
סה"כ

### מסלול אג"ח

ליום 31 בדצמבר 2018

| אגרות חוב ממשלתיות | אגרות חוב קונצרניות | מניות | תעודות סל | קרנות סל | השקעות אחרות | סה"כ חשיפה מאזנית |
|--------------------|---------------------|-------|-----------|----------|--------------|-------------------|
| אלפי ש"ח           |                     |       |           |          |              |                   |
| 50,071             | 25,764              | 3,340 | -         | -        | 5,679        | 84,854            |
| -                  | 2,201               | 1,364 | 2,079     | 169      | 655          | 6,468             |
| -                  | 793                 | 21    | 280       | -        | -            | 1,094             |
| -                  | 2,151               | 73    | 815       | 531      | -            | 3,570             |
| 50,071             | 30,909              | 4,798 | 3,174     | 700      | 6,334        | 95,986            |

ישראל  
ארה"ב  
גרמניה  
אחר  
סה"כ

### מסלול מניות

ליום 31 בדצמבר 2018

| מניות    | תעודות סל | קרנות סל | השקעות אחרות | סה"כ חשיפה מאזנית |
|----------|-----------|----------|--------------|-------------------|
| אלפי ש"ח |           |          |              |                   |
| 1,163    | -         | -        | 51           | 1,214             |
| 423      | 827       | 17       | 225          | 1,492             |
| 16       | 113       | -        | -            | 129               |
| -        | 111       | -        | -            | 111               |
| -        | 46        | -        | -            | 46                |
| 40       | -         | -        | -            | 40                |
| -        | 216       | -        | -            | 216               |
| 1,642    | 1,313     | 17       | 276          | 3,248             |

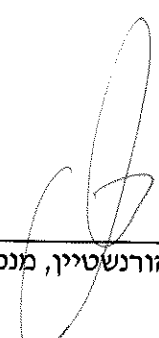
ישראל  
ארה"ב  
גרמניה  
יפן  
בריטניה  
סין  
אחר  
סה"כ

## קרן השתלמות להנדסאים ושכנאים סקירת ההנהלה לשנת 2018

בטבלה הבא מוצאים גורמי הסיכון על פי טיבם, מדורגים על פי השפעתם על קרן ההשתלמות לדעת הנהלת החברה:

| סוג הסיכון           | גורם הסיכון                                                                                                                                              | מידת ההשפעה של גורם הסיכון על קרן ההשתלמות |               |            |
|----------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|---------------|------------|
|                      |                                                                                                                                                          | השפעה גדולה                                | השפעה בינונית | השפעה קטנה |
| סיכוני מאקרו         | סיכון הקשור בגורמים המאקרו כלכליים כגון עליה באבטלה, עליה/ירידה חדה באינפלציה, ירידה בצריכה אשר יפגעו ברווחי החברות המוחזקות בפורטפוליו הנכסים של הקופה. | X                                          |               |            |
| סיכונים ענפיים       | הסיכון להפסד כספי הנובע מחשיפה לענף בודד                                                                                                                 |                                            | X             |            |
| סיכונים מיוחדים לקרן | סיכוני תחרות, סיכונים גיאופוליטיים, סיכוני אבטחת מידע, סיכונים תפעוליים                                                                                  |                                            | X             |            |

רואה החשבון המבקר לא הפנה בחוות דעתו את תשומת הלב לנושאים מסוימים אליהם יש להתייחס במסגרת סקירת ההנהלה.

  
דן הורנשטיין, מנכ"ל

  
רון וייסברג, יו"ר דירקטוריון

25.03.2019  
תאריך

## קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים

### הצהרת יו"ר דירקטוריון

בהתאם לתקנות החברות הממשלתיות (דוח נוסף בדבר הפעולות שננקטו והמצגים שניתנו להבטחת נכונות הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון), התשס"ו – 2005

אני, רון וייסברג, מצהיר כי:

1. בחנתי את הדוחות הכספיים של קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים (להלן – "הקרן") לשנת 2018 (להלן – הדוחות).
2. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות אינם כוללים מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנתון כדי שהמצגים שניתנו, לאור הנסיבות שבהן ניתנו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוחות.
3. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות והשינויים בזכויות העמיתים של הקרן לימים ולתקופות המוצגים בדוחות.
4. אני, לצד אחרים בחברה המצהירים הצהרה כזו, אחראי לקביעתם ולהתקיימותם בחברה של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוחות. בהתאם לכך קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוחות.
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה כזו, למיטב ידיעתי, גילינו לרואה החשבון המבקר של החברה ולדירקטוריון שלה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר – את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של בקרה פנימית על דיווח כספי, העלולים באופן סביר, להשפיע לרעה על יכולת החברה לרשום, לעבד, לסכום ולדווח מידע כספי. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, שמעורבים בה מנהלים או עובדים אחרים בעלי תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

רון וייסברג, יו"ר דירקטוריון

25.03.2019  
תאריך

## קרון השתלמות להנדסאים וטכנאים

### הצהרת מנכ"ל

בהתאם לתקנות החברות הממשלתיות (דוח נוסף בדבר הפעולות שננקטו והמצגים שניתנו להבטחת נכונות הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון) התשס"ו – 2005

אני, דן הורנשטיין, מצהיר כי:

1. בחנתי את הדוחות הכספיים של קרון השתלמות להנדסאים וטכנאים (להלן – "הקרון") לשנת 2018 (להלן – הדוחות).
  2. בהתאם לידיעתי ולאחר שבתנתי את הדוחות, הדוחות אינם כוללים מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שניתנו, לאור הנסיבות שבהן ניתנו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוחות.
  3. בהתאם לידיעתי ולאחר שבתנתי את הדוחות, הדוחות משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות והשינויים בזכויות העמיתים של הקרון לימים ולתקופות המוצגים בדוחות.
  4. אני, לצד אחרים בחברה המצהירים הצהרה כזו, אחראי לקביעתם ולהתקיימותם בחברה של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוחות. בהתאם לכך קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרון, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוחות.
  5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה כזו, למיטב ידיעתי, גילינו לרואה החשבון המבקר של החברה ולדירקטוריון שלה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר – את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של בקרה פנימית על דיווח כספי, העלולים באופן סביר, להשפיע לרעה על יכולת החברה לרשום, לעבד, לסכום ולדווח מידע כספי. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, שמעורבים בה מנהלים או עובדים אחרים בעלי תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

דן הורנשטיין, מנכ"ל

25.03.2019  
תאריך

## קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים

### הצהרת מנהל כספים

בהתאם לתקנות החברות הממשלתיות (דוח נוסף בדבר הפעולות שננקטו והמצגים שניתנו להבטחת נכונות הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון) התשס"ו – 2005

אני, רו"ח דורון ארגוב, מצהיר כי:

1. בחנתי את הדוחות הכספיים של קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים (להלן – "הקרן") לשנת 2018 (להלן – הדוחות).
2. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות אינם כוללים מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שניתנו, לאור הנסיבות שבהן ניתנו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוחות.
3. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות והשינויים בזכויות העמיתים של הקרן לימים ולתקופות המוצגים בדוחות.
4. אני, לצד אחרים בחברה המצהירים הצהרה כזו, אחראי לקביעתם ולהתקיימותם בחברה של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוחות. בהתאם לכך קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוחות.
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה כזו, גילינו לרואה החשבון המבקר של החברה ולדירקטוריון שלה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר – את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של בקרה פנימית על דיווח כספי, העלולים באופן סביר, להשפיע לרעה על יכולת החברה לרשום, לעבד, לסכום ולדווח מידע כספי. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, שמעורבים בה מנהלים או עובדים אחרים בעלי תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

רו"ח דורון ארגוב, מנהל כספים

25.03.2019

תאריך



## קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים

דוח של הדירקטוריון והנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי לפי תקנות החברות הממשלתיות (דוחות נוספים בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי) התשס"ח -

2007

הנהלה, בפקוח ובאישור הדירקטוריון של החברה לניהול קרן ההשתלמות להנדסאים וטכנאים בע"מ (להלן – "החברה"), אחראים לקביעתה והתקיימותה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי בקרן ההשתלמות.

בקרה פנימית על דיווח כספי היא תהליך המיועד לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים למטרות חיצוניות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים והוראות חוק החברות הממשלתיות. בשל המגבלות המובנות שלה, מערכת בקרה פנימית על דיווח כספי אינה מיועדת לספק בטחון מוחלט שהצגה מוטעית בדוחות הכספיים תימנע או תתגלה.

הדירקטוריון והנהלה ביצעו בדיקה והערכה על הבקרה הפנימית בקרן ההשתלמות על דיווח כספי והאפקטיביות שלה, בהתבסס על הקריטריונים שנקבעו במודל בקרה המכונה "מודל COSO". בהתבסס על הערכה זו, הדירקטוריון והנהלת החברה הגיעו למסקנה, כי הבקרה הפנימית בקרן ההשתלמות על הדיווח הכספי של קרן ההשתלמות לתקופה המסתיימת ביום 31.12.2018 היא אפקטיבית.

לא חלו שינויים בשנה האחרונה שהשפיעו באופן מהותי או העשויים להשפיע באופן מהותי על הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי.

\_\_\_\_\_  
רון וייסברג, יו"ר דירקטוריון

\_\_\_\_\_  
דן הורנשטיין, מנכ"ל

\_\_\_\_\_  
רו"ח דורון ארזוב, מנהל כספים

25.03.2019

תאריך

## קֶרֶן הַשְׁתַּלְמוֹת לַהֲנַדְסָאִים וְטֶכְנָאִים

### הַצְהָרַת מְנַכ"ל

בהתאם לחוזר גופים מוסדיים 2018-9-10 "החוזר המאוחר – דין וחשבון לציבור" של רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

אני, דן הורנשטיין, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים (להלן: "קופת הגמל") לשנת 2018 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות והשינויים בזכויות העמיתים והתנועה בקופת הגמל למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של קופת הגמל; וכן-
  - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקופת הגמל, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
  - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של קופת הגמל והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח, בהתבסס על הערכתנו; וכן-
  - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי הנוגע לקופת הגמל; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקופת הגמל:
  - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקופת הגמל, וכן-
  - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי הנוגע לקופת הגמל. אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

דן הורנשטיין, מנכ"ל

25.03.2019  
תאריך

## קדן השתלמות להנדסאים וטכנאים

### הצהרת מנהל כספים

בהתאם לחוזר גופים מוסדיים 10-9-2018 "החוזר המאוחר – דין וחשבון לציבור" של רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

אני, רו"ח דורון ארגוב, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של קדן השתלמות להנדסאים וטכנאים (להלן: "קופת הגמל") לשנת 2018 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות והשינויים בזכויות העמיתים והתנועה בקופת הגמל למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של קופת הגמל; וכן-
  - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקופת הגמל, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבוטאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
  - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של קופת הגמל והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח, בהתבסס על הערכתנו; וכן-
  - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי הנוגע לקופת הגמל; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקופת הגמל:
  - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקופת הגמל; וכן-
  - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי הנוגע לקופת הגמל. אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

רו"ח דורון ארגוב, מנהל כספים

25.03.2019  
תאריך

**קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים**

**דוחות כספיים**

**ליום 31 בדצמבר 2018**

## דוח רואי החשבון המבקרים לעמיתים של

### קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים

ביקרנו את המאזנים המצורפים של קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים (להלן - "הקרן") המנוהלת ע"י החברה לניהול קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים בע"מ, לימים 31 בדצמבר 2018 ו- 2017 ואת דוחות ההכנסות וההוצאות והדוחות על השינויים בזכויות העמיתים לכל אחת מהשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר 2018, 2017 ו- 2016. דוחות כספיים אילו הינם באחריות הדירקטוריון והנהלה של הקרן. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג - 1973. על פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוח הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון והנהלה של הקרן וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות מכל הבחינות המהותיות, את מצבה הכספי של הקרן לימים 31 בדצמבר 2018 ו- 2017, את תוצאות פעולותיה והשינויים בזכויות העמיתים שלה לכל אחת מהשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר 2018, 2017 ו- 2016 בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP), בהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר (להלן - "הנחיות הממונה"), בהתאם להוראות סעיף 33 לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה- 1975 וחוזרי רשות החברות הממשלתיות, ובהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל), התשכ"ד - 1964 (להלן - "התקנות").

ביקרנו גם, בהתאם לתקני PCAOB בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי החשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקרן ליום 31 בדצמבר 2018, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה ע"י COSO והדוח שלנו מיום 25 במרץ 2019, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקרן.

בכבוד רב,

**מועלם ומועלם**

**רואי חשבון**

בני ברק, 25 במרץ 2019.

**דוח רואי החשבון לעמיתים של קרן ההשתלמות הנדסאים וטכנאים בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי בהתאם לסעיף 3 לתקנות החברות הממשלתיות (דוחות נוספים בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי), התשס"ח 2007**

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים בע"מ (להלן – "הקרן") ליום 31 בדצמבר 2018, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן – "COSO").

הדירקטוריון והנהלה של החברה לניהול קרן ההשתלמות להנדסאים וטכנאים בע"מ (להלן – החברה המנהלת) אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי של הקרן, הנכללת בהתאם תקנות החברות הממשלתיות (דוחות נוספים בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי), התשס"ח – 2007 בדוח של הדירקטוריון והנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקרן בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה- (PCAOB) Public Company Accounting Oversight Board בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, אשר אומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קוימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקרן. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

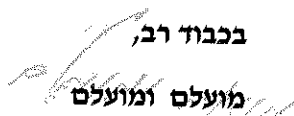
בקרה פנימית על דיווח כספי של קרן ההשתלמות הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP), בהתאם להוראות הממונה על אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, בהתאם להוראות חוק החברות הממשלתיות התשלי"ה – 1975 ובהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל) התשכ"ד 1964. בקרה פנימית על דיווח כספי של קרן ההשתלמות כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות בנכסי הקרן (לרבות הוצאתם מרשותה) (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת הדוחות הכספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP), בהתאם להוראות הממונה על אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, בהתאם להוראות רשות החברות הממשלתיות והנחיותיה ובהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל) התשכ"ד 1964 ושקבלת כספים והוצאת כספים של הקרן נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון והנהלה של החברה המנהלת; ו- (3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי

במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי הקרן, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכות אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שיתכן כי בקורות תהפוכנה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שיתכן כי מידת הקיום של מדיניות ונהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו החברה המנהלת קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקרן ליום 31 בדצמבר 2018 בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של הקרן לימים 31 בדצמבר 2018 ו- 2017 ולשנים שהסתיימו באותו תאריך, והדוח שלנו מיום 25 במרץ 2019, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים.

בכבוד רב,  
  
**מועלם ומועלם**  
רואי חשבון

בני ברק, 25 במרץ 2019.

# קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים

## דוח על המצב הכספי

| ליום 31 בדצמבר |           | באור |
|----------------|-----------|------|
| 2017           | 2018      |      |
| אלפי ש"ח       |           |      |
| 107,985        | 77,077    | 3    |
| 1,815          | 2,016     |      |
| 109,800        | 79,093    |      |
| 1,333,335      | 1,128,666 | 4    |
| 68,709         | 67,316    | 5    |
| 402,568        | 312,652   | 6    |
| 592,244        | 631,764   | 7    |
| 2,396,856      | 2,140,398 |      |
| 2,506,656      | 2,219,491 |      |
| 645            | 3,534     | 8    |
| 2,506,011      | 2,215,957 |      |
| 2,506,656      | 2,219,491 |      |

רכוש שוטף  
מזומנים ושווי מזומנים  
חייבים ויתרות טובה

השקעות פיננסיות  
נכסי חוב סחירים  
נכסי חוב שאינם סחירים  
מניות  
השקעות אחרות

סך כל השקעות פיננסיות

סך כל הנכסים

זכאים ויתרות זכות

זכויות העמיתים

סך כל ההתחייבויות וזכויות העמיתים

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

רו"ח דורון ארגוב  
מנהל כספים

דן הורנשטיין,  
מנכ"ל

דן וייסברג,  
מ"מ יו"ר דירקטוריון

25 במרץ 2019  
תאריך אישור  
הדוחות הכספיים



## קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים

### דוח על המצב הכספי

#### מסלול כללי

| ליום 31 בדצמבר |      |
|----------------|------|
| 2017           | 2018 |
| אלפי ש"ח       |      |

|         |        |
|---------|--------|
| 104,647 | 70,522 |
| 1,739   | 1,919  |
| 106,386 | 72,441 |

|           |           |
|-----------|-----------|
| 1,239,270 | 1,048,396 |
| 67,894    | 66,606    |
| 397,275   | 306,212   |
| 588,940   | 626,560   |

|           |           |
|-----------|-----------|
| 2,293,379 | 2,047,774 |
|-----------|-----------|

|           |           |
|-----------|-----------|
| 2,399,765 | 2,120,215 |
|-----------|-----------|

|     |       |
|-----|-------|
| 676 | 3,492 |
|-----|-------|

|           |           |
|-----------|-----------|
| 2,399,089 | 2,116,723 |
|-----------|-----------|

|           |           |
|-----------|-----------|
| 2,399,765 | 2,120,215 |
|-----------|-----------|

#### רכוש שוטף

מזומנים ושווי מזומנים  
חייבים ויתרות חובה

#### השקעות פיננסיות

נכסי חוב סחירים  
נכסי חוב שאינם סחירים  
מניות  
השקעות אחרות

#### סך כל השקעות פיננסיות

#### סך כל הנכסים

#### זכאים ויתרות זכות

#### זכויות העמיתים

#### סך כל ההתחייבויות וזכויות העמיתים

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

## קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים

### דוח על המצב הכספי

#### מסלול אג"ח

| ליום 31 בדצמבר |      |
|----------------|------|
| 2017           | 2018 |
| אלפי ש"ח       |      |

|       |       |
|-------|-------|
| 3,008 | 6,266 |
| 105   | 92    |
| 3,113 | 6,358 |

|        |        |
|--------|--------|
| 94,065 | 80,270 |
| 815    | 710    |
| 3,574  | 4,798  |
| 1,633  | 3,874  |

|         |        |
|---------|--------|
| 100,087 | 89,652 |
|---------|--------|

|         |        |
|---------|--------|
| 103,200 | 96,010 |
|---------|--------|

#### רכוש שוטף

מזומנים ושווי מזומנים  
חייבים ויתרות חובה

#### השקעות פיננסיות

נכסי חוב סחירים  
נכסי חוב שאינם סחירים  
מניות  
השקעות אחרות

#### סך כל השקעות פיננסיות

#### סך כל הנכסים

|   |    |
|---|----|
| 2 | 24 |
|---|----|

#### זכאים ויתרות זכות

|         |        |
|---------|--------|
| 103,198 | 95,986 |
|---------|--------|

#### זכויות העמיתים

|         |        |
|---------|--------|
| 103,200 | 96,010 |
|---------|--------|

#### סך כל ההתחייבויות וזכויות העמיתים

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

## קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים

### דוח על המצב הכספי

#### מסלול מניות

| ליום 31 בדצמבר |       |
|----------------|-------|
| 2017           | 2018  |
| אלפי ש"ח       |       |
| 330            | 289   |
| 4              | 5     |
| 334            | 294   |
| 1,719          | 1,642 |
| 1,671          | 1,330 |
| 3,390          | 2,972 |
| 3,724          | 3,266 |
| -              | 18    |
| 3,724          | 3,248 |
| 3,724          | 3,266 |

רכוש שוטף  
מזומנים ושווי מזומנים  
חייבים ויתרות חובה

השקעות פיננסיות  
מניות  
השקעות אחרות

סך כל השקעות פיננסיות

סך כל הנכסים

זכאים ויתרות זכות

זכויות העמיתים

סך כל ההתחייבויות וזכויות העמיתים

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

## קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים

### דוח הכנסות והוצאות

| לשנה שהסתיימה ביום<br>31 בדצמבר |         |          |                                       |
|---------------------------------|---------|----------|---------------------------------------|
| 2016                            | 2017    | 2018     |                                       |
| אלפי ש"ח                        |         |          | באור                                  |
| <b>הכנסות</b>                   |         |          |                                       |
| (77)                            | (1,147) | 2,326    | ממזומנים ושווי מזומנים                |
| <b>מהשקעות:</b>                 |         |          |                                       |
| 27,437                          | 57,925  | (11,485) | מנכסי חוב סחירים                      |
| 1,812                           | 5,605   | (725)    | מנכסי חוב שאינם סחירים                |
| 15,672                          | 50,878  | (623)    | ממניות                                |
| 25,009                          | 46,199  | (33,113) | מהשקעות אחרות                         |
| 69,930                          | 160,607 | (45,946) | סך כל ההכנסות מהשקעות                 |
| 7                               | 4       | 2        | הכנסות אחרות                          |
| 69,860                          | 159,464 | (43,618) | סך כל ההכנסות (הפסדים)                |
| <b>הוצאות</b>                   |         |          |                                       |
| 5,445                           | 5,244   | 5,813    | דמי ניהול                             |
| 2,341                           | 2,935   | 3,841    | הוצאות ישירות                         |
| 1,080                           | 1,322   | 1,191    | מסים                                  |
| 8,866                           | 9,501   | 10,845   | סך כל ההוצאות                         |
| 60,994                          | 149,963 | (54,463) | עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה |

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

# קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים

## דוח הכנסות והוצאות

### מסלול כללי

| לשנה שהסתיימה ביום<br>31 בדצמבר |         |          |                                              |
|---------------------------------|---------|----------|----------------------------------------------|
| 2016                            | 2017    | 2018     |                                              |
| אלפי ש"ח                        |         |          |                                              |
|                                 |         |          | <b>הכנסות</b>                                |
| (24)                            | (1,128) | 2,212    | ממזומנים ושווי מזומנים                       |
|                                 |         |          | <b>מהשקעות:</b>                              |
| 26,165                          | 54,134  | (10,349) | מנכסי חוב סחירים                             |
| 1,775                           | 5,517   | (700)    | מנכסי חוב שאינם סחירים                       |
| 15,596                          | 50,588  | (563)    | ממניות                                       |
| 24,896                          | 46,057  | (32,882) | מהשקעות אחרות                                |
| 68,432                          | 156,296 | (44,494) | <b>סך כל ההכנסות מהשקעות</b>                 |
| 7                               | 4       | 2        | הכנסות אחרות                                 |
| 68,415                          | 155,172 | (42,280) | <b>סך כל ההכנסות (הפסדים)</b>                |
|                                 |         |          | <b>הוצאות</b>                                |
| 5,185                           | 5,007   | 5,571    | דמי ניהול                                    |
| 2,309                           | 2,894   | 3,788    | הוצאות ישירות                                |
| 1,070                           | 1,313   | 1,163    | מסים                                         |
| 8,564                           | 9,214   | 10,522   | <b>סך כל ההוצאות</b>                         |
| 59,851                          | 145,958 | (52,802) | <b>עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה</b> |

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

## קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים

### דוח הכנסות והוצאות

#### מסלול אג"ח

| לשנה שהסתיימה ביום<br>31 בדצמבר |      |      |
|---------------------------------|------|------|
| 2016                            | 2017 | 2018 |
| אלפי ש"ח                        |      |      |

#### הכנסות

ממזומנים ושווי מזומנים

108 (15) (53)

#### מהשקעות:

מנכסי חוב סחירים

(1,136) 3,791 1,272

מנכסי חוב שאינם סחירים

(25) 88 37

ממניות

(41) 56 -

מהשקעות אחרות

(137) (9) -

**סך כל ההכנסות מהשקעות**

(1,339) 3,926 1,309

**סך כל ההכנסות (הפסדים)**

(1,231) 3,911 1,256

#### הוצאות

דמי ניהול

234 228 250

הוצאות ישירות

38 29 22

מסים

20 - -

**סך כל ההוצאות**

292 257 272

**עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה**

(1,523) 3,654 984

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

## קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים

### דוח הכנסות והוצאות

#### מסלול מניות

| לשנה שהסתיימה ביום<br>31 בדצמבר |      |      |
|---------------------------------|------|------|
| 2016                            | 2017 | 2018 |
| אלפי ש"ח                        |      |      |

#### הכנסות

ממזומנים ושווי מזומנים

6 (4) -

#### מהשקעות:

ממניות

מהשקעות אחרות

סך כל ההכנסות מהשקעות

76 234 (19)  
113 151 (94)  
-----  
189 385 (113)

סך כל ההכנסות (הפסדים)

189 381 (107)  
-----

#### הוצאות

דמי ניהול

הוצאות ישירות

מסים

10 9 8  
10 12 15  
10 9 8

סך כל ההוצאות

30 30 31  
-----

עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה

159 351 (138)  
=====

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

## קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים

### דוח על השינויים בזכויות העמיתים

| לשנה שהסתיימה ביום<br>31 בדצמבר |           |           |                              |
|---------------------------------|-----------|-----------|------------------------------|
| 2016                            | 2017      | 2018      |                              |
| אלפי ש"ח                        |           |           |                              |
| 2,734,261                       | 2,662,734 | 2,506,011 | זכויות העמיתים לתחילת התקופה |
| 195,247                         | 176,524   | 155,431   | תקבולים מדמי גמולים          |
| (154,299)                       | (142,806) | (124,074) | תשלומים לעמיתים              |
| 8,707                           | 5,336     | 13,757    | העברות צבירה לקופה           |
| 11,532                          | 7,108     | 4,746     | העברות מקופות גמל            |
| 20,239                          | 12,444    | 18,503    | העברות בין מסלולים           |
| (182,176)                       | (345,740) | (280,705) | העברת צבירה מהקופה           |
| (11,532)                        | (7,108)   | (4,746)   | העברות לקופות גמל            |
| (193,708)                       | (352,848) | (285,451) | העברות בין מסלולים           |
| (173,469)                       | (340,404) | (266,948) | העברות צבירה, נטו            |
| 60,994                          | 149,963   | (54,463)  | עודף הכנסות על הוצאות לתקופה |
| 2,662,734                       | 2,506,011 | 2,215,957 | זכויות העמיתים לסוף התקופה   |

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.



## קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים

### דוח על השינויים בזכויות העמיתים

#### מסלול כללי

| לשנה שהסתיימה ביום<br>31 בדצמבר |           |           |                              |
|---------------------------------|-----------|-----------|------------------------------|
| 2016                            | 2017      | 2018      |                              |
| אלפי ש"ח                        |           |           |                              |
| 2,609,135                       | 2,538,264 | 2,399,089 | זכויות העמיתים לתחילת התקופה |
| 187,999                         | 170,135   | 150,065   | תקבולים מזמי גמולים          |
| (146,900)                       | (137,605) | (121,620) | תשלומים לעמיתים              |
| 6,513                           | 4,641     | 13,146    | העברות צבירה לקופה           |
| 1,101                           | 3,777     | 2,167     | העברות מקופות גמל            |
| 7,614                           | 8,418     | 15,313    | העברות בין מסלולים           |
| (169,004)                       | (323,111) | (270,866) | העברות צבירה מהקופה          |
| (10,431)                        | (2,970)   | (2,456)   | העברות לקופות גמל            |
| (179,435)                       | (326,081) | (273,322) | העברות בין מסלולים           |
| (171,821)                       | (317,663) | (258,009) | העברות צבירה,נטו             |
| 59,851                          | 145,958   | (52,802)  | עודף הכנסות על הוצאות לתקופה |
| 2,538,264                       | 2,399,089 | 2,116,723 | זכויות העמיתים לסוף התקופה   |

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

## קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים

### דוח על השינויים בזכויות העמיתים

#### מסלול אג"ח

| לשנה שהסתיימה ביום<br>31 בדצמבר |          |          |                              |
|---------------------------------|----------|----------|------------------------------|
| 2016                            | 2017     | 2018     |                              |
| אלפי ש"ח                        |          |          |                              |
| 120,592                         | 119,380  | 103,198  | זכויות העמיתים לתחילת התקופה |
| 6,548                           | 5,738    | 4,772    | זכויות העמיתים לתחילת התקופה |
| (7,173)                         | (4,498)  | (2,181)  | תקבולים מדמי גמולים          |
| 2,163                           | 695      | 520      | תשלומים לעמיתים              |
| 10,201                          | 2,784    | 1,854    | העברות צבירה לקופה           |
| 12,364                          | 3,479    | 2,374    | העברות מקופות גמל            |
| (12,834)                        | (20,636) | (8,422)  | העברות בין מסלולים           |
| (1,101)                         | (3,919)  | (2,232)  | העברות צבירה מהקופה          |
| (13,935)                        | (24,555) | (10,654) | העברות לקופות גמל            |
| (1,571)                         | (21,076) | (8,280)  | העברות בין מסלולים           |
| 984                             | 3,654    | (1,523)  | העברות צבירה, נטו            |
| 119,380                         | 103,198  | 95,986   | עודף הכנסות על הוצאות לתקופה |
|                                 |          |          | זכויות העמיתים לסוף התקופה   |

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

## קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים

### דוח על השינויים בזכויות העמיתים

#### מסלול מניות

| לשנה שהסתיימה ביום<br>31 בדצמבר |         |         |                              |
|---------------------------------|---------|---------|------------------------------|
| 2016                            | 2017    | 2018    |                              |
| אלפי ש"ח                        |         |         |                              |
| 4,534                           | 5,090   | 3,724   | זכויות העמיתים לתחילת התקופה |
| 700                             | 651     | 594     | תקבולים מדמי גמולים          |
| (226)                           | (703)   | (273)   | תשלומים לעמיתים              |
| 31                              | -       | 91      | העברות צבירה לקופה           |
| 230                             | 547     | 725     | העברות מקופות גמל            |
| 261                             | 547     | 816     | העברות בין מסלולים           |
| (338)                           | (1,993) | (1,417) | העברות צבירה מהקופה          |
| -                               | (219)   | (58)    | העברות לקופות גמל            |
| (338)                           | (2,212) | (1,475) | העברות בין מסלולים           |
| (77)                            | (1,665) | (659)   | העברות צבירה, נטו            |
| 159                             | 351     | (138)   | עודף הכנסות על הוצאות לתקופה |
| 5,090                           | 3,724   | 3,248   | זכויות העמיתים לסוף התקופה   |

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

## קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים

### ביאור 1 - כללי

1. החברה לניהול קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים בע"מ (להלן "החברה") מנהלת את קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים (להלן "הקרן"). הקרן היא קופת גמל ענפית כהגדרתה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) תשס"ה - 2005, ומיועדת לעמיתים שכירים המשתייכים לסקטור ההנדסאים והטכנאים (הנדסאי, טכנאי, שרטט, לבורנט, או מי שמדורג בדירוג ההנדסאים והטכנאים).
2. הקרן אושרה כקרן השתלמות לשכירים על ידי רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון.
3. תוקף אישור קופת גמל הינו עד ליום 31 בדצמבר 2019.
4. בקרן פועלים מסלולי ההשקעה הבאים: הנדסאים וטכנאים כללי, הנדסאים וטכנאים אג"ח והנדסאים וטכנאים מניות.

### ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית

#### **א. עיקרי המדיניות החשבונאית:**

1. הדוחות הכספיים של הקרן נערכו בהתאם להוראות משרד האוצר - אגף שוק ההון הביטוח וחיסכון, בדבר עריכת דו"ח כספי שנתי של קופת גמל שפורסמו בחוזר גמל 10-9-201, ועל פי עקרונות חשבונאיים מקובלים.
2. הדיווח הכספי בדוחות אלו הוא באלפי שקלים חדשים נומינליים.
3. שיטת הדיווח בדוחות הכספיים ככלל היא לפי בסיס מצטבר, למעט האמור בסעיף 4 להלן.
4. תקבולים והעברות לקופה ותשלומים והעברות מהקופה נכללים במסגרת החשבונות של זכויות העמיתים עם גבייתם או עם פירעונם בהתאמה, לפיכך לא יירשם במסגרת המאזן או הדוח על השינויים בזכויות העמיתים חוב שנצבר בגין סעיף זה וטרם שולם.
5. על פי תקנה 2 לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (חישוב שווי נכסים), התשס"ט-2009 שווי נכסי קופות הגמל יחושב מדי יום עסקים. בנוסף תקנה 41 י' לתקנות מס הכנסה, קובעת כי זקיפת רווחי הקופה לעמית תתבצע ביום העסקים האחרון בכל חודש קלנדרי. בשנת 2018, יום העסקים האחרון הינו 31 בדצמבר 2018 (שנה קודמת – 29 בדצמבר 2017). לפיכך, התשואה שנוקפה לחשבונות העמיתים הינה התשואה שחושבה ביום 31 בדצמבר 2018.

#### **ב. הערכת נכסי והתחייבויות הקופה:**

##### **1. כללי:**

- א. החל משנת 2005 מיישמת הקופה את תיקון תקנות מס הכנסה (להלן - התיקון) בדבר שינוי שיטת שערך הנכסים הבלתי סחירים. התיקון קבע שינוי משיטת העלות המתואמת לשיטת השווי ההוגן, שחושב

**ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)**

באמצעות מודל המבוסס על היוון תזרימי המזומנים, כאשר שערי הריבית להיוון נקבעו על ידי חברה שסיפקה ציטוט ריביות ביחס לדירוגי הסיכון השונים ואשר נבחרה לשם כך במסגרת מכרז שערך אגף שוק ההון ביטוח וחיסכון (ראה ג' להלן).

בהתאם להוראת שעה חוזר גופים מוסדיים 2009-9-2, החל מחודש ינואר 2009, רשאית הקופה לשערך חלק מנכסי החוב הלא סחירים שנרכשו החל מחודש זה ועד ליום 31 בדצמבר 2009, בכפוף לתנאים המופיעים בחוזר, לפי עלות מתואמת.

**ב.** ביום 30 בדצמבר, 2013 פרסם משרד האוצר- אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון, את חוזר גופים מוסדיים 2013-9-22, שקבע הוראות חדשות בדבר חישוב שווי נכסים לא סחירים של גוף מוסדי. החוזר קבע, בין היתר, הגדרות והוראות חדשות לחישוב ניירות ערך דלי סחירות, ניירות ערך מושעים ממסחר, נכסים לא סחירים מורכבים, מניות לא סחירות ונגזרים פיננסיים לא סחירים.

**ג.** ביום 24 בפברואר, 2011 פרסם משרד האוצר הודעה לעיתונות לפיה זכתה קבוצת "מרווח הוגן" במכרז להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים (להלן - המכרז). החל מיום 20 במרץ, 2011 (להלן - יום המעבר), מספקת קבוצת מרווח הוגן ציטוטי מחירים ושערי ריבית היוון, לגופים מוסדיים, לשערך נכסי חוב לא סחירים (להלן - המודל החדש). מאותו מועד הפסיקה חברת "שערי ריבית" לספק ציטוטים אלו לגופים המוסדיים. המודל החדש בעיקרו אינו מתבסס על דירוג האשראי של הנכס אלא על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת מיקום הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. המודל החדש מביא לידי ביטוי באופן עדכני יותר שינויים בפרמיית הסיכון של נכסי החוב, כפי שאלו משתקפים בשוק הסחיר בהתאם לשינויים באותו עשירון.

**2. השקעות ליום 31 בדצמבר 2018 ו - 2017 נכללו כמפורט להלן:**

**א. הגדרות נוספות בסעיף זה:**

**ניירות ערך לא סחירים מורכבים** - כהגדרתם בחוזר גופים מוסדיים 2013-9-22.

**ב. שווי מזומנים:**

כשווי מזומנים נחשבות השקעות שנוילותן גבוהה הכוללות, בין היתר, פיקדונות לזמן קצר שהופקדו בבנק והתקופה עד למועד מימושם בעת ההשקעה בהם לא עלתה על שלושה חודשים ואשר אינם מוגבלים בשעבוד.

**ג. ניירות ערך סחירים:**

- לפי השער שפורסם בבורסה ליום העסקים האחרון למועד הדיווח.

ניירות ערך סחירים בארץ

- לפי השער שנקבע לנייר הערך, ביום העסקים האחרון בישראל לתאריך הדיווח, בבורסה בחו"ל או בשוק מוסדר בו הוא נסחר ולפי שערי החליפין היציגים ליום העסקים האחרון בתאריך הדיווח.

ניירות ערך סחירים בחו"ל

**ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)**

קרנות להשקעות משותפות נאמנות - לפי שער הפדיון שנקבע לנייר הערך, ביום העסקים האחרון בישראל לתאריך הדיווח, בבורסה או בשוק מוסדר בו הוא נסחר.

נגזרים סחירים - כאמור בנייר ערך סחיר.  
- יתרת זכות הנובעת מעודף ההתחייבויות העתידיות על הנכסים העתידיים, של כל עסקה, מוצגת בסעיף זכאים ויתרות זכות.

**ד. ניירות ערך בלתי סחירים:**

אגרות חוב קונצרניות - בהתאם למודל השערוך שנקבע ע"י החברה הזוכה במכרז.  
- בהתאם להחלטת ועדת השקעות כאשר ישנן אינדיקציות לכך ששווי הנייר חורג משמעותית מהשווי המתקבל לפי החלופה לעיל או שלא ניתן להעריכו באמצעות החלופה לעיל.

קרנות השקעה - בהתאם לדיווחים של הקרן או של מוסד פיננסי מוכר, שמתקבלים אחת לשנה לפחות.

מניות - בהתאם להערכת מומחה שמונה ע"י ועדת השקעות.

כתבי אופציה - לפי מודל בלק אנד שולס.

חוזים עתידיים לא סחירים - נכללים ע"פ שווייה ההוגן של כל עסקה, אשר מוצגת כהפרש בין השווי המהוון של הנכס העתידי בקיזוז ההתחייבות העתידית בגין העסקה. יתרת זכות הנובעת מעודף ההתחייבויות העתידיות על הנכסים העתידיים מוצגת בסעיף זכאים ויתרות זכות.

פיקדונות והלוואות - בהתאם למודל השערוך שנקבע על-ידי החברה הזוכה במכרז.

ניירות ערך מורכבים - בהתאם לציטוט מהמוסד הפיננסי האורז או ממנפיק הנכס.

ניירות ערך סחירים שהמסחר בהם הופסק - לפי שער אחרון בבורסה.  
- בהתאם להחלטת ועדת השקעות כאשר ישנן אינדיקציות לכך ששווי הנייר חורג משמעותית מהשווי המתקבל לפי אחת מהחלופות לעיל.

## קרב השתלמות להנדסאים וטכנאים

### ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

- |                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>- דיבידנד שהוכרז וטרם התקבל עד לתאריך הדיווח.</p> <p>- ריבית והפרשי הצמדה של אגרות חוב סחירות לאחר יום ה-EX וטרם עבר יום התשלום עד לתאריך הדיווח.</p> <p>- נכללות לפי המדד שפורסם לאחרונה לפני תאריך הדיווח.</p> <p>- לפי השער היציג הידוע לתאריך הדיווח.</p> | <p>דיבידנד לקבל</p> <p>ריבית לקבל</p> <p>יתרות הצמודות למדד</p> <p>יתרות הנקובות במטבע חוץ או צמודות לשער מטבע חוץ</p> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### **ג. שינוי השינוי במדדים:**

| לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר |         |       |                              |
|------------------------------|---------|-------|------------------------------|
| 2016                         | 2017    | 2018  |                              |
| (0.20%)                      | 0.40%   | 0.80% | מדד המחירים לצרכן (מדד ידוע) |
| (1.46%)                      | (9.83%) | 8.10% | שינוי השיעור בשע"ח של הדולר  |

### ביאור 3 - חייבים ויתרות חובה

| ליום 31 בדצמבר |       |
|----------------|-------|
| 2017           | 2018  |
| אלפי ש"ח       |       |
| 1,528          | 1,822 |
| 7              | 15    |
| 130            | 164   |
| 150            | 15    |
| 1,815          | 2,016 |

- ריבית ודיבידנד לקבל
- צדדים קשורים
- החזר דמי ניהול תעודות סל
- חייבים בגין החזר עמלות
- סך הכל חייבים ויתרות חובה

קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים

ביאור 3 - חייבים ויתרות חובה (המשך)

| ליום 31 בדצמבר |      |       |       |      |       |
|----------------|------|-------|-------|------|-------|
| 2017           |      |       | 2018  |      |       |
| אלפי ש"ח       |      |       |       |      |       |
| מניות          | אג"ח | כללי  | מניות | אג"ח | כללי  |
| 3              | 67   | 1,458 | 5     | 91   | 1,726 |
| -              | -    | 7     | -     | -    | 15    |
| -              | -    | 130   | -     | 1    | 163   |
| 1              | 5    | 144   | -     | -    | 15    |
| -              | 33   | -     | -     | -    | -     |
| 4              | 105  | 1,739 | 5     | 92   | 1,919 |

|                           |
|---------------------------|
| ריבית ודיבידנד לקבל       |
| צדדים קשורים              |
| החזר דמי ניהול תעודות סל  |
| חייבים בגין החזר עמלות    |
| עמיתים                    |
| סך הכל חייבים ויתרות חובה |

ביאור 4 - נכסי חוב סחירים

| ליום 31 בדצמבר |           |                                   |
|----------------|-----------|-----------------------------------|
| 2017           | 2018      |                                   |
| אלפי ש"ח       |           |                                   |
| 644,170        | 553,554   | איגרות חוב ממשלתיות               |
| 689,158        | 575,087   | איגרות חוב קונצרניות :            |
| 7              | 25        | שאינן ניתנות להמרה                |
| 689,165        | 575,112   | ניתנות להמרה                      |
|                |           | סך הכל אגרות חוב קונצרניות סחירות |
| 1,333,335      | 1,128,666 | סך הכל נכסי חוב סחירים            |



**קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים**

**ביאור 4 - נכסי חוב סחירים (המשך)**

| ליום 31 בדצמבר                    |        |           |       |        |           |
|-----------------------------------|--------|-----------|-------|--------|-----------|
| 2017                              |        |           | 2018  |        |           |
| אלפי ש"ח                          |        |           |       |        |           |
| מניות                             | אג"ח   | כללי      | מניות | אג"ח   | כללי      |
| -                                 | 55,746 | 588,424   | -     | 50,071 | 503,483   |
| איגרות חוב ממשלתיות               |        |           |       |        |           |
|                                   |        |           |       |        |           |
| איגרות חוב קונצרניות :            |        |           |       |        |           |
| -                                 | 38,319 | 650,839   | -     | 30,199 | 544,888   |
| שאינן ניתנות להמרה                |        |           |       |        |           |
| -                                 | -      | 7         | -     | -      | 25        |
| ניתנות להמרה                      |        |           |       |        |           |
| -                                 | 38,319 | 650,846   | -     | 30,199 | 544,913   |
| סך הכל אגרות חוב קונצרניות סחירות |        |           |       |        |           |
|                                   |        |           |       |        |           |
| -                                 | 94,065 | 1,239,270 | -     | 80,270 | 1,048,396 |
| סך הכל נכסי חוב סחירים            |        |           |       |        |           |

**ביאור 5 - נכסי חוב שאינם סחירים**

| ליום 31 בדצמבר |        |                              |
|----------------|--------|------------------------------|
| 2017           | 2018   |                              |
| אלפי ש"ח       |        |                              |
| 45,795         | 42,548 | איגרות חוב קונצרניות :       |
| 21,785         | 17,386 | שאינן ניתנות להמרה           |
| 1,129          | 7,382  | הלוואות לאחרים               |
| 68,709         | 67,316 | הלוואות לעמיתים              |
|                |        | סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים |

קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים

ביאור 5 - נכסי חוב שאינם סחירים (המשך)

| ליום 31 בדצמבר |      |        |       |      |        |
|----------------|------|--------|-------|------|--------|
| 2017           |      |        | 2018  |      |        |
| אלפי ש"ח       |      |        |       |      |        |
| מניות          | אג"ח | כללי   | מניות | אג"ח | כללי   |
| -              | 815  | 44,980 | -     | 710  | 41,838 |
| -              | -    | 21,785 | -     | -    | 17,386 |
| -              | -    | 1,129  | -     | -    | 7,382  |
| -              | 815  | 67,894 | -     | 710  | 66,606 |

איגרות חוב  
קונצרניות :  
שאינן ניתנות להמרה  
הלוואות לאחרים  
הלוואות לעמיתים  
סך הכל נכסי חוב  
שאינם סחירים

ביאור 6 - מניות

| ליום 31 בדצמבר |         |
|----------------|---------|
| 2017           | 2018    |
| אלפי ש"ח       |         |
| 402,568        | 312,623 |
| -              | 29      |
| 402,568        | 312,652 |
| 402,568        | 312,652 |

מניות סחירות  
מניות לא סחירות  
סך הכל מניות  
סך הכל מניות

| ליום 31 בדצמבר |       |         |       |       |         |
|----------------|-------|---------|-------|-------|---------|
| 2017           |       |         | 2018  |       |         |
| אלפי ש"ח       |       |         |       |       |         |
| מניות          | אג"ח  | כללי    | מניות | אג"ח  | כללי    |
| 1,719          | 3,574 | 397,275 | 1,642 | 4,798 | 306,183 |
| -              | -     | -       | -     | -     | 29      |
| 1,719          | 3,574 | 397,275 | 1,642 | 4,798 | 306,212 |
| 1,719          | 3,574 | 397,275 | 1,642 | 4,798 | 306,212 |

מניות סחירות  
מניות לא סחירות  
סך הכל מניות  
סך הכל מניות

**קרבן השתלמות להנדסאים וטכנאים**

**ביאור 7 - השקעות אחרות**

א. הרכב :

| ליום 31 בדצמבר |         |
|----------------|---------|
| 2017           | 2018    |
| אלפי ש"ח       |         |
| 553,615        | 526,857 |
| 20,665         | 11,105  |
| 2,890          | 12,889  |
| 1,096          | 376     |
| 578,266        | 551,227 |
| 13,722         | 80,537  |
| 256            | -       |
| 13,978         | 80,537  |
| 592,244        | 631,764 |

**השקעות אחרות סחירות**

תעודות סל

קרנות נאמנות

מוצרים מובנים

אופציות

**השקעות אחרות שאינן סחירות**

קרנות השקעה וקרנות הון סיכון

מכשירים נגזרים

סך הכל השקעות אחרות

ב. מכשירים נגזרים

להלן סכום החשיפה נטו, לנכס הבסיס, המוצג במונחי דלתא של העסקאות הפיננסיות שנעשו לתאריך הדוח הכספי :

| ליום 31 בדצמבר |      |
|----------------|------|
| 2017           | 2018 |
| אלפי ש"ח       |      |

|           |           |         |
|-----------|-----------|---------|
| (316)     | -         | מניות   |
| (138,700) | (226,624) | מטבע זר |

**קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים**

**ביאור 7 - השקעות אחרות (המשך)**

א. הרכב:

| ליום 31 בדצמבר |       |         |       |       |         |
|----------------|-------|---------|-------|-------|---------|
| 2017           |       |         | 2018  |       |         |
| אלפי ש"ח       |       |         |       |       |         |
| מניות          | אג"ח  | כללי    | מניות | אג"ח  | כללי    |
| 1,671          | 1,633 | 550,311 | 1,330 | 3,874 | 521,653 |
| -              | -     | 20,665  | -     | -     | 11,105  |
| -              | -     | 2,890   | -     | -     | 12,889  |
| -              | -     | 1,096   | -     | -     | 376     |
| 1,671          | 1,633 | 574,962 | 1,330 | 3,874 | 546,023 |
|                |       |         |       |       |         |
| -              | -     | 13,722  | -     | -     | 80,537  |
| -              | -     | 256     | -     | -     | -       |
| -              | -     | 13,978  | -     | -     | 80,537  |
| 1,671          | 1,633 | 588,940 | 1,330 | 3,874 | 626,560 |

**השקעות אחרות  
סחירות**

תעודות סל  
קרנות נאמנות  
מוצרים מובנים  
אופציות

**השקעות אחרות  
שאינן סחירות**

קרנות השקעה  
וקרנות הון סיכון  
מכשירים נגזרים

סך הכל השקעות  
אחרות

**ביאור 8 - זכאים ויתרות זכות**

| ליום 31 בדצמבר |       |
|----------------|-------|
| 2017           | 2018  |
| אלפי ש"ח       |       |
| 54             | 612   |
| 42             | 19    |
| 549            | 2,903 |
| 645            | 3,534 |
| <hr/>          |       |

חברה מנהלת

מוסדות

התחייבות בגין נגזרים

סך הכל זכאים ויתרות זכות

קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים

ביאור 8 - זכאים ויתרות זכות (המשך)

| ליום 31 בדצמבר |      |      |       |      |       |
|----------------|------|------|-------|------|-------|
| 2017           |      |      | 2018  |      |       |
| אלפי ש"ח       |      |      |       |      |       |
| מניות          | אג"ח | כללי | מניות | אג"ח | כללי  |
| -              | 2    | 52   | 1     | 24   | 587   |
| -              | -    | 42   | -     | -    | 19    |
| -              | -    | 549  | 17    | -    | 2,886 |
| -              | -    | 33   | -     | -    | -     |
| -              | 2    | 676  | 18    | 24   | 3,492 |

|                          |
|--------------------------|
| חברה מנהלת               |
| מוסדות                   |
| התחייבות בגין נגזרים     |
| עמיתים                   |
| סך הכל זכאים ויתרות זכות |

ביאור 9 - דמי ניהול

א. הרכב:

| לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר |       |       |
|------------------------------|-------|-------|
| 2016                         | 2017  | 2018  |
| אלפי ש"ח                     |       |       |
| 5,445                        | 5,244 | 5,813 |

סך הכל הוצאות דמי ניהול

| לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר |      |      |
|------------------------------|------|------|
| 2016                         | 2017 | 2018 |
| %                            |      |      |

דמי ניהול מסך נכסים:

|      |      |      |
|------|------|------|
| 2.0  | 2.0  | 2.0  |
| 0.20 | 0.20 | 0.24 |

שיעור דמי ניהול שנתיים שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין

שיעור דמי ניהול ממוצע ע"פ הוצאות בפועל

**ביאור 10 - הוצאות ישירות**

| לשנה שהסתיימה ביום<br>31 בדצמבר |              |              |
|---------------------------------|--------------|--------------|
| 2016                            | 2017         | 2018         |
| אלפי ש"ח                        |              |              |
| 407                             | 559          | 523          |
| 367                             | 373          | 477          |
| 4                               | -            | 1            |
| 1,439                           | 1,299        | 1,349        |
| 124                             | 704          | 1,491        |
| <u>2,341</u>                    | <u>2,935</u> | <u>3,841</u> |

עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך  
עמלות דמי שמירה של ניירות ערך  
עמלות בגין ני"ע לא סחירים  
עמלות ניהול חיצוני :  
בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל  
בגין השקעה בקרנות השקעה  
סך הכל הוצאות ישירות

| שיעור מתוך יתרת נכסים ממוצעת |      |      |
|------------------------------|------|------|
| 0.02                         | 0.02 | 0.02 |
| 0.01                         | 0.01 | 0.02 |
| -                            | -    | -    |
| 0.05                         | 0.05 | 0.06 |
| 0.01                         | 0.03 | 0.06 |

עמלות קנייה ומכירה של ניירות ערך  
עמלות דמי שמירה של ניירות ערך  
עמלות בגין ני"ע לא סחירים  
עמלות ניהול חיצוני :  
בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל  
בגין השקעה בקרנות השקעה

**ביאור 10 - הוצאות ישירות (המשך)**

**מסלול כללי**

| לשנה שהסתיימה ביום<br>31 בדצמבר |       |       |
|---------------------------------|-------|-------|
| 2016                            | 2017  | 2018  |
| אלפי ש"ח                        |       |       |
| 394                             | 542   | 506   |
| 353                             | 354   | 455   |
| 4                               | -     | 1     |
| 1,434                           | 1,294 | 1,335 |
| 124                             | 704   | 1,491 |
| 2,309                           | 2,894 | 3,788 |

עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך  
עמלות דמי שמירה של ניירות ערך  
עמלות בגין ני"ע לא סחירים  
עמלות ניהול חיצוני :  
בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל  
בגין השקעה בקרנות השקעה  
סך הכל הוצאות ישירות

| שיעור מתוך יתרת נכסים ממוצעת |      |      |
|------------------------------|------|------|
| 0.02                         | 0.02 | 0.02 |
| 0.01                         | 0.01 | 0.02 |
| -                            | -    | -    |
| 0.06                         | 0.05 | 0.06 |
| 0.01                         | 0.03 | 0.06 |

עמלות קנייה ומכירה של ניירות ערך  
עמלות דמי שמירה של ניירות ערך  
עמלות בגין ני"ע לא סחירים  
עמלות ניהול חיצוני :  
בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל  
בגין השקעה בקרנות השקעה

**מסלול אג"ח**

| לשנה שהסתיימה ביום<br>31 בדצמבר |      |      |
|---------------------------------|------|------|
| 2016                            | 2017 | 2018 |
| אלפי ש"ח                        |      |      |
| 12                              | 14   | 14   |
| 10                              | 15   | 15   |
| -                               | -    | 9    |
| 22                              | 29   | 38   |

עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך  
עמלות דמי שמירה של ניירות ערך  
עמלות ניהול חיצוני :  
בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל  
סך הכל הוצאות ישירות

| שיעור מתוך יתרת נכסים ממוצעת |      |      |
|------------------------------|------|------|
| 0.01                         | 0.01 | 0.01 |
| 0.01                         | 0.01 | 0.02 |
| -                            | -    | 0.01 |

עמלות קנייה ומכירה של ניירות ערך  
עמלות דמי שמירה של ניירות ערך  
בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל

## קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים

ביאור 10 - הוצאות ישירות (המשך)

### מסלול מניות

| לשנה שהסתיימה ביום<br>31 בדצמבר |      |      |
|---------------------------------|------|------|
| 2016                            | 2017 | 2018 |
| אלפי ש"ח                        |      |      |
| 1                               | 3    | 3    |
| 4                               | 4    | 7    |
| 5                               | 5    | 5    |
| 10                              | 12   | 15   |

עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך  
עמלות דמי שמירה של ניירות ערך  
עמלות ניהול חיצוני :  
בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל  
סך הכל הוצאות ישירות

| שיעור מתוך יתרת נכסים ממוצעת |      |      |
|------------------------------|------|------|
| 0.02                         | 0.06 | 0.09 |
| 0.01                         | 0.08 | 0.20 |
| 0.11                         | 0.10 | 0.14 |

עמלות קנייה ומכירה של ניירות ערך  
עמלות דמי שמירה של ניירות ערך  
עמלות ניהול חיצוני :  
בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל

### ביאור 11 - תשואות מסלול השקעה

| תשואה שנתית נומינלית ברוטו                       |      |      |      |      |        |                       |
|--------------------------------------------------|------|------|------|------|--------|-----------------------|
| תשואה<br>ממוצעת<br>נומינלית<br>ברוטו ל-5<br>שנים | 2014 | 2015 | 2016 | 2017 | 2018   |                       |
| באחוזים                                          |      |      |      |      |        |                       |
| 2.74                                             | 5.29 | 1.89 | 2.61 | 6.34 | (2.22) | הנדסאים וטכנאים כללי  |
| 1.38                                             | 3.14 | 0.56 | 1.00 | 3.56 | (1.30) | הנדסאים וטכנאים אג"ח  |
| 3.06                                             | 7.90 | 0.33 | 3.12 | 8.44 | (3.98) | הנדסאים וטכנאים מניות |



## קֶרֶן הַשְׁתַּלְמוֹת לַהֲנַדְסָאִים וְטֶכְנָאִים

### ביאור 12 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

א. יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

| ליום 31 בדצמבר |        |                                      |
|----------------|--------|--------------------------------------|
| 2017           | 2018   |                                      |
| (54)           | (612)  | החברה המנהלת                         |
| 7              | 15     | חייבים בגין החזר דמי ניהול תעודות סל |
| 11,677         | 12,851 | תכלית תעודות סל                      |
| -              | 8,309  | אג"ח סחיר                            |
| 4,476          | 1,987  | הלוואות                              |
| -              | 914    | קרנות נאמנות                         |

יתרת נכסי חוב וחובות שוטפים הגבוהה ביותר במשך השנה של בעל עניין או צד קשור עמדה על 612 אלפי ש"ח.

ב. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

| לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר |       |       |                        |
|------------------------------|-------|-------|------------------------|
| 2016                         | 2017  | 2018  |                        |
| אלפי ש"ח                     |       |       |                        |
| 5,445                        | 5,244 | 5,813 | דמי ניהול לחברה המנהלת |

### ביאור 13 - מסים

א. הקרן היא קרן השתלמות כהגדרתה בפקודת מס הכנסה ובחוק הפיקוח על קופות גמל, והיא פועלת בכפוף לתקנות מס הכנסה.

ב. ככלל, הכנסות הקרן פטורות ממס בישראל, לפי סעיף 9(2) בפקודת מס הכנסה ובכפוף ליתר הוראות הפקודה.

ג. הקרן משקיעה בניירות ערך זרים בחו"ל. בגין השקעות אלו מנוכה מס במקור, כמו למחזיקים אחרים בניירות בחו"ל.

ד. הרכב תשלומי המיסים:

| לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר |       |       |                          |
|------------------------------|-------|-------|--------------------------|
| 2016                         | 2017  | 2018  |                          |
| אלפי ש"ח                     |       |       |                          |
| 1,080                        | 1,322 | 1,191 | מהשקעות בניירות ערך זרים |

קרן השתלמות להנדסאים וטכנאים

ביאור 13 - מסים (המשך)

| לשנה שהסתיימה ביום<br>31 בדצמבר |      |       |       |      |       |       |      |       |
|---------------------------------|------|-------|-------|------|-------|-------|------|-------|
| 2016                            |      |       | 2017  |      |       | 2018  |      |       |
| אלפי ש"ח                        |      |       |       |      |       |       |      |       |
| מניות                           | אג"ח | כללי  | מניות | אג"ח | כללי  | מניות | אג"ח | כללי  |
| 10                              | -    | 1,070 | 9     | -    | 1,313 | 8     | 20   | 1,163 |

מהשקעות בניירות ערך זרים

**ביאור 14 - התחייבויות תלויות והתקשרויות**

1. ע"פ הבנק המתפעל האומדן לסכום החוב הכולל של המעסיקים בתאריך המאזן הינו 2,249 אלפי ש"ח (שנה קודמת - 1,343 אלפי ש"ח). חלק הקרן מתוך החוב כוללת רק סכומים בגין מעסיקים אשר טרם הפקידו לכלל העובדים. חלק הריבית הינו בגין סכומים אלו וכמו כן בגין סכומים אשר הועברו לקופה באיחור וטרם שולמה הריבית בגינם. יחד עם זאת, חלק מהחובות הינם חובות בגין עמיתים אשר הסטטוס שלהם עדיין נמצא בבירור מול המעסיק. למעסיקים אשר מפגרים בהעברת התשלומים לקרן במשך של תקופה של שלושה חודשים או יותר נשלחים מכתבי התראה וכמו כן, נשלחות הודעות לעמיתים הנוגעים בדבר. כמו כן, במידת הצורך מגיש היועץ המשפטי של הקרן תביעות משפטיות כנגד מעסיקים אשר ישנה הסתברות שהחוב שלהם ממשי.
2. נכון ליום 31.12.2018 אין תביעות משפטיות כנגד הקרן. לעניין זה ראה מידע נוסף בביאור התחייבויות תלויות בדוח הכספי של החברה המנהלת.
3. נכון ליום 31.12.2018 יתרת ההתחייבויות להשקעה בקרנות השקעה הינה 55,018 אלפי ש"ח ( בשנה קודמת 38,187 אלפי ש"ח).